

Motion till riksdagen 2011/12:U226

av **Hans Linde m.fl. (V)**

Colombia

1 Innehållsförteckning

2	Förslag till riksdagsbeslut.....	2
3	Inledning	3
4	Läget idag.....	3
5	Mänskliga rättigheter.....	5
5.1	Förföljelser av människorättsaktivister	6
6	Kvinnors rättigheter är också mänskliga rättigheter	6
6.1	Det sexualiserade våldet – i skuggan av annat våld.....	7
6.2	Rätten till laglig och säker abort.....	8
7	Fackliga rättigheter.....	9
7.1	Handel och fackliga rättigheter	9
8	Omvärldens ansvar för konflikten i Colombia	10

Fel! Okänt namn på

2 Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige som enskilt land och som medlemsland i EU och FN måste kräva att den colombianska regeringen ska uppfylla sin skyldighet att garantera säkerheten och de mänskliga rättigheterna för sin befolkning.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige aktivt ska agera både som enskild stat och som medlem i EU och FN, för att fredsförhandlingar ska komma till stånd i Colombia.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att den svenska regeringen i sina kontakter med den colombianska regeringen och i internationella forum måste verka för att den colombianska regeringen uppfyller sin skyldighet att garantera säkerheten för människorättsaktivister.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige, som medlem i FN, ska verka för en förlängning av mandatet för FN:s särskilda representant i frågor som rör sexuellt våld i krig och konflikter.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige i samarbete med **colombianska kvinnorrättsorganisationer** bör agera för att en speciell rådgivare tillsätts för den colombianska riksåklagaren i frågor som rör sexualiserat våld.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige som enskilt land och som medlemsland i EU och FN måste agera för att Colombias kvinnor får rätt till fria och säkra aborter.
7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att den svenska regeringen i sina kontakter med den colombianska regeringen och i internationella forum bör verka för att den colombianska regeringen uppfyller sin skyldighet att garantera säkerheten för fackligt aktiva.
8. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige inom ramen för EU bör verka för att associeringsavtal med Colombia villkoras med att landet ratificerar ILO:s åtta kärnkonventioner.
9. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige inom EU bör verka för att associeringsavtal med Colombia villkoras med att de grova och omfattande övergreppen på fackföreningsaktivister upphör.

10. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att den svenska regeringen bör verka för att det i alla samarbetsavtal mellan EU och den colombianska regeringen ställs tydliga krav på att respekten för mänskliga fri- och rättigheter upprätthålls samt att eventuellt redan ingångna avtal suspenderas om kraven inte efterlevs.
11. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige ska agera för att USA avslutar Plan Colombia och att den amerikanska militära närvaron i Colombia avvecklas.

3 Inledning

Under det senaste decenniet har stora och grundläggande förändringar skett i Latinamerika. Efter att i decennier varit en kontinent känd för kupper, militärjuntor och grova brott mot de mänskliga rättigheterna har demokratiskt valda vänsterregeringar tillträtt makten i land efter land och sociala reformer förverkligats inom en lång rad områden.

I några länder är polisiärt och militärt övervåld, förföljelser av oppositionella och mord på journalister och fackligt aktiva dock fortfarande vanligt förekommande. I detta avseende utmärker sig Colombia. Under de senaste 20 åren av inbördeskrig har mer än 70 000 människor dödats i landet – de allra flesta civila som inte varit inblandade i strider. Enligt människorättsorganisationen Codhes befinner sig i dag ungefär en tiondel av Colombias befolkning på flykt inom landet, nästan fyra miljoner människor. Tiotusentals människor har torterats, kidnappats och ”försvunnit”. Ansvaret vilar på regeringen såväl som på de paramilitära grupperna och gerillagrupperna Farc. Det exakta antalet offer som har ”försvunnit” är svårt att fastställa med säkra siffror, men fram till idag finns nästan 60 000 personer anmälda (Registro Nacional de Desaparecidos).

Vänsterpartiet är övertygat om att Sverige kan göra skillnad i Colombia. Genom Sveriges långsiktiga utvecklingssamarbete med Colombia, det växande ekonomiska utbytet mellan våra länder och inte minst genom alla de colombianer som idag bor i Sverige har vårt land god möjlighet att bli en verklig kraft för fred, rättvisa, jämställdhet och mänskliga rättigheter i Colombia. I denna motion har vi valt att presentera några förslag på vad Sverige skulle kunna göra för att bli en sådan kraft.

4 Läget idag

Den långvariga väpnade konflikten i Colombia har bidragit till att nästan 200 000 personer har tvingats fly från sina hem varje år under de senaste 20 åren. Enligt IDMC (Internal Displacement Monitoring Centre) är det armé-

Fel! Okänt namn på

stödda paramilitära grupper som stått för majoriteten av brotten som lett människor på flykt, men även Farc gör sig skyldigt till omfattande brott mot de mänskliga rättigheterna.

Under 2010 fick Colombia en ny president, Juan Manuel Santos. Han var tidigare försvarsminister i den förra presidenten Álvaro Uribe Vélez regering. Santos var den kanske viktigaste strategen bakom den s.k. demokratiska säkerhetspolitiken i Colombia – det hårdföra militära och civila projekt vars mål sägs vara att förvandla Colombia till ett säkrare land. Projektet har kritiserats hårt av flera människorättsorganisationer som menar att medborgarnas fri- och rättigheter har offrats i jakten på ökad säkerhet.

President Uribes förvaltning plågades av många skandaler. Bland annat gällde det en mycket ifrågasatt paramilitär avmobiliseringsprocess* men även den nationella underrättelsetjänstens olagliga övervakning av journalister, människorättsförfvarare, domare i Högsta domstolen m.fl. Utöver detta har Colombias armé fått skulden för ett alarmerande antal utomrättsliga avrättningar av civila. Pressad att visa resultat har armén dödat civila och rapporterat dem som rebeller eller soldater som dödats i handling (s.k. falsos positivos eller ”falskt positiva”). Avrättningarna sägs ha skett i hela Colombia. Alla de militärer som hitills anklagats och ställts inför rätta har frisläppts.

Efter att Santos tillträdde har han betonat vikten av ett oberoende rättsväsen och bl.a. fördömt hot mot människorättsförfvarare. Det återstår dock att se om hans inställning resulterar i något mer konkret med tanke på att övergreppen har fortsatt och till och med ökat under hans år som president. Detta gäller exempelvis antalet mord på internflyktingar. Efter att Santos regering förra året lovade att återlämna jord som internflyktingar tvingats överge har antalet mord på internflyktingar ökat. Under de åtta år som Álvaro Uribe Vélez var president mördades 35 ledare för internflyktingar. Under Santos administration, som just avslutat sitt första år, har 11 ledare redan dödats.

Enligt inrikesministeriet skyddas i dag drygt 11 000 personer i Colombia till en kostnad av 80 miljoner dollar. Ledare fortsätter dock att mördas för att de inte får det skydd de behöver.

Stora utmaningar väntar Colombia. Problemet med internflyktingarna kräver strukturella åtgärder såsom avstängning av de militärer som varit delaktiga i tvångsfördrivningarna i olika områden samt att staten etablerar bättre kanaler för dialog med internflyktingarna och deras lokala ledare. Dessutom måste åtgärder vidtas mot de sociala orättvisor och det kvinnoförtryck som präglar landet. I detta land, där knappa femtontalet familjer än i dag äger i princip all jord*, är kvinnor i vissa fall fortfarande rättslösa. Så länge Colombias rikedomar och naturresurserna är så snett fördelade och kvinnorna forts-

*De senaste årens avmobiliseringsprocess har syftat till att avvärpa landets paramilitära styrkor inom ramen för lag 975 Rättvisa och fred (Ley de Justicia y paz). Processen har bl.a. komplicerats av att paramilitärer har haft en nära relation till såväl polis och säkerhetstjänst som till reguljär militär och i vissa fall dessutom åtnjutit politiskt och ekonomiskt stöd från Colombias maktelit.

*Sisma Mujer, 2011.

ätter att ha en så låg rättsstatus kommer det inte att gå att finna någon politisk lösning på landets problem.

5 Mänskliga rättigheter

Colombia är utan tvekan ett av de länder i Latinamerika där brotten mot de mänskliga rättigheterna är mest omfattande. De stridande parternas övergrepp mot civilbefolkningen är fortfarande omfattande och den humanitära situationen i landet är ytterst allvarlig. Även övergreppen mot fackligt aktiva, oppositionella, oberoende journalister och ursprungsbefolkningen fortsätter att vara omfattande och grova.

Liksom den colombianska juristkommissionen menar Vänsterpartiet att huvudansvaret för merparten av dessa omfattande och grova brott mot de mänskliga rättigheterna vilar på Colombias regering. Att den colombianska regeringen hävdar att det inte längre finns paramilitära grupperingar är ett allvarligt problem. Enligt regeringen finns det idag bara ”kriminella grupper” (bandas criminales, Bacrim). Dessa grupperingar består emellertid till största delen av just före detta paramilitärer.

Human Rights Watch rapport *Paramilitaries' Heirs, The New Face of Violence* (2010) är en svidande kritik av Uribes avvärningskampanj. Under 2005 lämnade över 30 000 personer in sina vapen med löften om att kunna återgå till ett civilt liv med förmåner som staten skulle garantera: stipendier och en minimilön under 18 månader. Dessutom garanterades att i händelse av straff för begångna brott skulle dessa aldrig överstiga 8 år i fängelse. En kort och tydlig sammanfattning av problemet med avmobiliseringsprocessen kan göras med hjälp av ett citat taget från sidan 78 i Human Rights Watch rapport: ”Not all the paramilitaries demobilized, and not all those who demobilized were paramilitaries” (”Inte alla paramilitärer blev avvärnade, och inte alla som avvärnades var paramilitärer”).

Vänsterpartiet anser att de colombianska myndigheterna måste börja med att erkänna vilka problem som faktiskt finns, inklusive de sociala och ekonomiska orättvisorna i landet, och att man dessutom måste erkänna konsekvenserna av den långvariga konflikten. Annars kommer befolkningens mänskliga rättigheter aldrig att kunna tillgodoses.

Som enskilt land och som medlemsland i EU och FN måste Sverige tydligt våga kräva att den colombianska regeringen uppfyller sin skyldighet att garantera säkerheten och de mänskliga rättigheterna för sin befolkning. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Sverige var ett av de länder som genom sitt utvecklingssamarbete tidigt bidrog till Colombias avmobiliseringsprocess av paramilitära grupper. Detta trots upprepade varningar från flera MR-organisationer. Vänsterpartiet anser att ansvaret vilar tungt på Sverige för det stöd man gett till avmobiliseringsprocessen, och en grundlig utvärdering av detta stöd och dess konsekvenser behöver genomföras. Samtidigt finns det ett stort behov av länder som är beredda att driva på för en verklig avmobiliseringsprocess och för att verkliga

Fel! Okänt namn på

fredsförhandlingar kan komma till stånd. Sverige kan genom sina band till Colombia, sin militära alliansfrihet och i stora delar avsaknad av kolonial historia spela en roll. Vänsterpartiet anser att Sverige aktivt ska agera både som enskild stat och som medlem i EU och FN, för att fredsförhandlingar ska komma till stånd i Colombia. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

5.1 Förföljelser av människorättsaktivister

Som medlem i FN och de amerikanska staternas samarbetsorganisation OAS har Colombia frivilligt åtagit sig att respektera människorättsaktivisters arbete och garantera deras säkerhet.

I Amnesty Internationals rapport om Colombia, ”*Colombia Fear and Intimidation: The Dangers of Human Rights Work*”, beskrivs dock noggrant hur allvarlig situationen är för just människorättsaktivister i Colombia. I årets rapport från Human Rights Watch (World report 2011: Colombia, Human Rights Watch) förstärks denna bild ytterligare.

Människorättsförsvarare hotas och attackerar rutinmässigt i Colombia. Enligt den colombianska organisationen Somos Defensores mördades 29 människorättsförsvarare och 51 hotades under första halvåret 2010. En koalition av colombianska och internationella frivilligorganisationer rapporterade mord på 30 människorättsaktivister mellan juli och oktober 2010. Strafffrihet för denna typ av brott bidrar till att de fortsätter.

Den svenska regeringen måste i sina kontakter med den colombianska regeringen och i internationella forum verka för att den colombianska regeringen uppfyller sin skyldighet att garantera säkerheten för människorättsaktivister i enlighet med ratificerade avtal. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

6 Kvinnors rättigheter är också mänskliga rättigheter

I väpnade konflikter, som den i Colombia, har systematiska våldtäkter och sexualiserat våld alltid använts som vapen. Massvåldtäkter påverkar familjer och samhällen ekonomiskt, socialt och moraliskt och har kommit att betraktas som massförstörelsevapen – en uppfattning som delas av Vänsterpartiet.

Under ledning av Margot Wallström har FN byggt upp en ny fristående organisation vars uppgift är att se till att de som gör sig skyldiga till övergrepp mot kvinnor och barn under konflikter ska ställas inför rätta, i enlighet med FN-resolution 1820. Organisationen är direkt underställd FN:s generalsekreterare.

Att Margot Wallström har utsett Colombia till ett av organisationens fokusländer är ett viktigt steg i kampen mot det konfliktrelaterade sexuella våldet och den praktiskt taget totala straffriheten som råder i landet då det

gäller dessa brott. Genom resolution 1960 fick Wallströms organisation dessutom ett förstärkt mandat och ytterligare ett verktyg mot straffriheten.

Initiativet från FN är lovvärt och en svensk regering bör ge det sitt fulla stöd. Vänsterpartiet anser dock att arbetet med att genomföra FN-resolutionen 1820 är ett långsiktigt arbete och att det två år långa förordnade som Wallström inledde i februari 2010 därför bör förlängas. Vänsterpartiet anser att Sverige, som medlem i FN, ska verka för en förlängning av Margot Wallströms mandat som FN:s särskilda representant i frågor som rör sexuellt våld i krig och konflikter. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

6.1 Det sexualiserade våldet – i skuggan av annat våld

Som i alla länder utsätts colombianska kvinnor alltför ofta för våld. Varje timme drabbas åtta kvinnor i Colombia för våld i hemmet av sin make eller sambo (2009). Under samma timme faller två kvinnor offer för sexuellt våld inom hemmets ramar (Claudia Mejía, Sisma Mujer).

I Colombia är 80 procent av internflyktingarna kvinnor eller barn. Enligt FN:s statistik har så många som 63 procent av dessa kvinnor utsatts för hot och sexuellt våld. Men trots att risken för att kvinnor och flickor utsätts för sexuella övergrepp ökar i samband med internflykt har det inte talats så mycket om kvinnors utsatta situation i konfliktens Colombia. Exakt hur många som drabbats av våldtäkt, påtvingad prostitution och sexuella trakasserier är naturligtvis svårt att veta, men enligt U.S. Office on Colombia utsattes 489 687 (18 procent) kvinnor för sexuellt våld i de 409 byar där närvaron av gerilla och paramilitärer var högst under perioden 2001–2009. Enligt Sisma Mujer begås, i de fall där förövarna är kända, 83 procent av övergreppen av den colombianska armén, 7 procent av paramilitära grupper och 9 procent av gerillan.

Det sexuella våldet mot kvinnor är ett vapen och ett brott mot mänskligheten. Men trots att våldet är så vanligt förekommande i Colombias väpnade konflikt är det osynliggjort och i princip är alltså straffriheten för brotten total. Så många som 75 procent av de drabbade kvinnorna menar att närvaron av beväpnade aktörer är en avgörande faktor bakom det låga antalet brottsanmälningar. Kvinnorna är helt enkelt rädda för konsekvenserna av att anmäla brottet. För de kvinnor som ändå gör en brottsanmälan eller deltar i förhör går inte säkerheten att garantera.

Tack vare kvinnoorganisationernas kamp antogs under 2008 en ny lag för att förebygga och motverka straffriheten kring olika former av våld och diskriminering mot kvinnor (lag 1257). Lagen har hittills inte verkställts och de colombianska myndigheterna saknar kännedom om den. Bristen på personal och resurser är stor. Ett annat problem är paramilitärernas ovilja att erkänna sexuella brott under förhör inom ramen för Freds- och rättviseprocessen (Justicia y paz). Drygt 701 fall av sexuellt våld finns registrerade i Colombia. Bara 41 av dessa brott erkändes av paramilitärer under förhör. Bara två pro-

Fel! Okänt namn på

cent av de fall som gått till domstol har lett till en fällande dom (Sisma Mujer).

Slutligen har även den colombianska riksåklagaren misslyckats med att fördjupa sig i utredningar kring sexuellt våld. Under ett seminarie som arrangerades av Colombiagruppen i Stockholm i juni 2011 förde Margot Wallström ett offentligt samtal med colombianska kvinnorrättsaktivister. De senare framförde då bland annat en önskan om att ge riksåklagaren en speciell rådgivare för frågor som rör sexualiserat våld i väpnad konflikt. Vänsterpartiet tror att en sådan modell vore till stor hjälp för att minska straffriheten för sexuellt våld samt för att implementera lag 1257. Sverige bör i samarbete med colombianska kvinnorrättsorganisationer agera för att en speciell rådgivare tillsätts för den colombianska riksåklagaren i frågor som rör sexualiserat våld. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

6.2 Rätten till laglig och säker abort

Rätten att bestämma över sin egen kropp, sexualitet och reproduktion är grundläggande mänskliga rättigheter. Rättigheter som kränks och inskränks i alldeles för hög utsträckning i Latinamerika, så även i Colombia.

Nästan alla länder som valt att totalförbjuda abort återfinns i Latinamerika. När våldtagna flickebarn med sina egna liv som insats tvingas föda sina egna pappors barn är det dags för omvärlden att ställa krav.

Tills för bara några år sedan tillhörde Colombia det begränsade antal länder i världen som hade ett sådant totalt abortförbud. Genom en rättslig process lyckades dock landets kvinnorörelse få den colombianska författningdomstolen att förklara landets lagstiftning om totalt abortförbud som stridande mot dess författning. Man menade att lagen stred mot de internationella konventioner som Colombia skrivit under. Det är en stor seger för Colombias kvinnor att en kvinna idag får genomgå abort vid graviditet orsakad genom våldtäkt och incest, eller ifall kvinnans liv är i fara.

När det gäller oönskade graviditeter och illegala aborter skiljer sig Colombia annars inte nämnvärt från övriga Latinamerika. Varje år utförs hundratusentals illegala aborter i landet. Dödsfall orsakade av illegala aborter är den tredje största dödsorsaken bland kvinnor och den vanligaste dödsorsaken bland kvinnor i fertil ålder.

Kvinnorörelsen i Colombia har lyckats åstadkomma framsteg. Trots det är det långt kvar till att alla colombianska kvinnor ska garanteras rätten till sin egen kropp, sexualitet och reproduktion. Sverige har en viktig roll att spela i arbetet med att förbättra fattiga kvinnors situation runt om i världen. Få länder i världen vågar stå upp för kvinnans rätt till sin egen kropp; därför vilar ansvaret tungt på Sverige. Sverige bör, som enskilt land såväl som medlemsland i EU och FN, agera för att Colombias kvinnor ska få rätt till fria och säkra aborter. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

I konflikter där sexualiserat våld mot kvinnor förekommer sprids hiv/aids och andra sexuellt överförbara sjukdomar snabbt. Väpnade konflikter och fattigdom orsakar många gånger att kvinnors tillgång till sexuell och repro-

duktiv hälsovård begränsas eller blir obefintlig. Sexuell och reproduktiv hälsa och dithörande rättigheter är en avgörande faktor för att minska fattigdom och konflikter i världen. Vänsterpartiet har under flera år drivit att 10 procent av biståndsbudgeten ska öronmärkas för sexuell och reproduktiv hälsa och dithörande rättigheter. Läs mer om Vänsterpartiets strategi för en feministisk utrikespolitik i riksdagsmotion 2010/11:U296 En feministisk utrikespolitik.

7 Fackliga rättigheter

Att få organisera sig och bilda fria och oberoende fackföreningar är en grundläggande mänsklig rättighet, som kränks och inskränks i många länder.

Colombia fortsätter att utmärka sig som det land i världen där flest fackligt aktiva mördas; det är fortfarande det land i världen där det är farligast att vara fackligt engagerad. Sedan 1986 har mer än 2 800 mord på fackligt aktiva rapporterats in i Colombia (National Labor School, ENS). Under 2010 mördades 49 fackligt aktiva och ytterligare 20 mordförsök dokumenterades. Året innan skedde enligt ILO (International Labour Organization) så många som 60 procent av alla mord på fackligt aktiva i hela världen just i Colombia.

Straffrihet i dessa fall är utbredd i Colombia. Bara 25 procent av de 2 800 mordena på fackföreningsmedlemmar har utretts. Det har öppnats utredningar i mer än 1 300 fall av antifackligt våld (inklusive flera hundra som inte finns med på ENS lista) men av dessa har bara 14 procent lett till fällande domar.

Dessutom har det framkommit att paramilitära grupper och säkerhetstjänstemän varit inblandade i de flesta av mordena på fackligt aktiva i Colombia de senaste åren (ILO).

Med anledning av ovanstående anser Vänsterpartiet att den svenska regeringen i sina kontakter med den colombianska regeringen och i internationella forum bör verka för att den colombianska regeringen uppfyller sin skyldighet att garantera säkerheten för fackligt aktiva. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

7.1 Handel och fackliga rättigheter

Handeln mellan Sverige och Colombia är fortfarande begränsad, men den har ökat de senaste åren. Enligt uppgift från Sveriges ambassad i Bogotá och Exportrådet i Colombia har exporten dit ökat med 25 procent mellan 2009 och 2010. Dessutom öppnade det svenska Exportrådet i april 2010 ett kontor i Colombia.

Sedan Sveriges inträde i EU 1995 omfattas Sverige av EU:s handelspolitik och handelsavtal. I flera av de länder som omfattas av EU:s associeringsavtal sker omfattande och grova brott mot de fackliga rättigheterna. Colombia är det tydligaste exemplet. Vänsterpartiet anser att det inte är rimligt att EU:s inre marknad ska vara öppen för länder och företag som skapat sig konkurrensfördelar genom grova och omfattande brott mot de fackliga rättigheterna.

Fel! Okänt namn på

EU borde i stället understödja lokala krav från fackföreningar om ökad respekt för deras arbete.

I skrivande stund ligger ett associeringsavtal mellan Colombia och EU och väntar på underskrifter från de respektive parterna. Enligt uppgift som Vänsterpartiet erhållit ska avtalet ratificeras först i maj 2012. Sverige bör därför verka för att EU:s associeringsavtal med Colombia villkoras med att landet ratificerar ILO:s åtta kärnkonventioner. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Med tanke på den ytterst allvarliga situationen som fortfarande är verklighet för fackligt aktiva i Colombia menar Vänsterpartiet att det är rimligt att EU så långt man förmår använder associeringsavtal för att tydligt avkräva avsevärda förbättringar rörande de fackliga rättigheterna i landet. Sverige bör inom EU verka för att associeringsavtal med Colombia villkoras med att de grova och omfattande övergreppen på fackföreningsaktivister upphör. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

I stort anser Vänsterpartiet att den svenska regeringen bör agera inom EU för att de handelsavtal som EU knyter ska omarbetas så att de alltid tar sin utgångspunkt i hållbar utveckling, fattigdomsbekämpning och mänskliga rättigheter. Då det gäller Colombia specifikt anser vi att EU bör använda denna möjlighet till att sätta tryck på den colombianska regeringen för att förmå den att vidta åtgärder så att de mänskliga rättigheterna verkligen respekteras i landet. Den svenska regeringen bör verka för att det i alla samarbetsavtal mellan EU och den colombianska regeringen ställs tydliga krav på att respekten för mänskliga fri- och rättigheter upprätthålls samt att eventuellt redan ingångna avtal suspenderas om kraven inte efterlevs. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

8 Omvärldens ansvar för konflikten i Colombia

Den väpnade konflikten i Colombia brukar beskrivas som ett inbördeskrig. Men faktum är att omvärlden på olika sätt varit djupt involverad i denna konflikt genom direkt militärt ingripande, vapenexport som möjliggjort konflikten, stöd till den starkt kritiserade avmobiliseringsprocessen osv. Tyvärr är exemplen på när omvärlden spelat en destruktiv roll betydligt fler än motsatsen.

USA är fortfarande den mest inflytelserika utländska aktören i Colombia. Landet har en lång historia av inblandning i Colombias angelägenheter, och i takt med att vänstern växt sig starkare i Latinamerika så har Colombia allt tydligare utkristalliserat sig som USA:s starkaste allierade på kontinenten.

Även med Barack Obama som president är USA:s politik fortfarande en utrikespolitik som utgår från USA:s ekonomiska och säkerhetspolitiska intressen, vilket inte minst visat sig genom USA:s planer att stärka sin militära närvaro i Colombia inom ramen för den s.k. Plan Colombia.

Fel! Okänt namn på

Plan Colombia var ursprungligen formulerad som ett biståndsprojekt som syftade till att hjälpa Colombias dåliga ekonomi, halvera antalet kokaodlingar under 5 år samt avsluta Colombias väpnade konflikt. Inget av målen har uppfyllts.

Fortfarande lever en stor majoritet av befolkningen i fattigdom. När Plan Colombia inleddes år 2000 fanns det 140 000 hektar kokaodlingar i Colombia, tre år senare fanns 165 000 hektar.

Av alla miljarder som USA hittills spenderat på Plan Colombia sedan den inleddes har hela 80 procent varit militärt bistånd och bara 20 procent ekonomiskt bistånd. Colombia har fått helikoptrar, vapen, militärutbildning, gift och besprutningsplan – varor som oftast producerats av amerikanska företag som starkt lobbar för fortsatta ökade amerikanska resurser till Colombia.

Mot bakgrund av detta anser Vänsterpartiet att det är av största vikt att den svenska regeringen agerar för att USA avslutar Plan Colombia och att den amerikanska militära närvaron i Colombia avvecklas. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Stockholm den 14 september 2011

Hans Linde (V)

Torbjörn Björlund (V)

Siv Holma (V)

Jonas Sjöstedt (V)

Jens Holm (V)

Kent Persson (V)